

Osaava DigiOpe -työryhmän toinen tapaaminen

Aika: 24.11.2025 klo 14.00-16.30

Etätapaaminen, Teams

Läsnäolijat

Puheenjohtaja Teija Paavilainen	OKM
Varapuheenjohtaja Tero Huttunen (ei läsnä)	OKM
Julia Alajärvi	KAVI
Jarno Bruun	Kuopion kaupunki
Janne Fagerlund	Jyväskylän yliopisto
Sampo Forsström	Itä-Suomen yliopisto
Liisa Ilomäki	Helsingin yliopisto
Carita Kiili	Tampereen yliopisto
Sini Kontkanen	Itä-Suomen yliopisto
Jari Laru	Oulun yliopisto
Linda Mannila (ei läsnä)	Helsingin yliopisto
Janne Nissinen	Tampereen yliopisto
Sanna Oinas	Helsingin yliopisto
Anne Onnela (ei läsnä)	Lapin yliopiston harjoittelukoulu
Hanna-Maria Partanen	Lahden kaupunki
Kristian Smedlund	Opetushallitus
Tommi Tiittala	Helsingin kaupunki

Mikael Vaalgamaa	Kaarinan kaupunki
Teemu Valtonen	Itä-Suomen yliopisto
Paula Vorne (ei läsnä)	Oulun kaupunki
Juho Helminen (ei läsnä)	Opetushallitus
Leo Pekkala	KAVI
Reetta Judén	OKM
Kaisa Kotomäki	OKM

Käsiteltävät asiat

1. Osaava DigiOpe -kehittämistyön etenemisen kuvaus, esittelijänä puheenjohtaja Teija Paavilainen.
2. Kasvatus- ja opetushenkilöstön digitaalisen osaamisen kuvausten luonnosversion 2 (Liite 1) pohjalta keskustelua ja yhdessä kehittämistä
3. Kuvausten ensimmäisten osa-alueiden avaus ja syvempi pienryhmissä
4. Kehittämistyön seuraavat vaiheet

Muistiinpanot

1. Puheenjohtaja avasi tapaamisen klo 14.
2. Puheenjohtaja esitteli Osaava DigiOpe -kehittämistehtävän opettajien osaamiskuvausten edistymisen luonnosversio 2 vaiheeseen. Kehittämisessä oli työryhmän aiempien kommenttien mukaisesti otettu huomioon erityisesti linkittyminen Euroopan komission DigCompEdu-malliin, tuotu mukaan oppilaan ohjaaminen omana osa-alueenaan, huomioitu linkitykset opetussuunnitelmaan ja oppilaiden osaamiskuvauksiin sekä asioiden linkittyminen opettajien arkeen.
3. Puheenjohtaja esitteli koonnin Howspace-alustalle työryhmäläisten etukäteen tekemistä kommentteista. Yleisesti luonnosversio koettiin hyvin kehittyneeksi. Edelleen toivottiin osa-alueiden nimien tiivistämistä ja selkeyttämistä sekä mahdollisesti osa-alueiden yhdistämistä. Osa-alueiden sisältöihin toivottiin

tavoitelauseita sekä osaamisen eri tasojen erittelyä. Medialukutaidon tärkeyden ei koettu näkyvän riittävästi tässä versiossa. Pyrkimyksen pitäisi olla kannustavaan, innostavaan ja uteliaisuutta ruokkivaan muotoon.

4. Puheenjohtaja avasi keskustelun luonnosversiosta 2. Puheenvuoroissa nostettiin edelleen esille medialukutaidon näkymisen tärkeyttä ja pohdittiin sen sijoittamista joko turvallisuus tai oppilaan ohjaaminen -otsakkeen alle. Medialukutaidon ohella pohdittiin lukutaidoista kriittistä lukutaitoa, informaatiolukutaitoa, tecoälylukutaitoa ja datalukutaitoa. Koettiin tärkeäksi, että käsitteissä jatketaan opetussuunnitelman ja oppilaiden osaamiskuvausten linjassa, kuitenkin tähän päivään päivittäen. Lisäksi muistuteltiin kuinka käyttäjinä tulevat olemaan opettajat ja tärkeää olisi että kuvaukset vastaavat heidän tarpeisiinsa eivätkä etäännytä. Opettajien vastuu sekä oman että oppilaiden digitaalisen osaamisen kehittäjänä pitäisi tuoda näkyviin.

Jakoa neljään osa-alueeseen pidettiin yleisesti hyvänä mahdollisuutena. Mielipiteet vaihtelivat viidennen osa-alueen vuorovaikutus ja yhteistyö tärkeydestä. Yleisesti ehdotuksia oli muuttaa sitä yhteisöllisen kehittämisen ja osaamisen kehittämisen suuntaan niin että alueeseen liittyisi myös osaamisen johtaminen yksikkö- kunta ja alueetasolla sekä oppilaiden osallisuus ja vertaistuki. Samoin neljänneestä osa-alueesta turvallisuus, hyvinvointi ja vastuullisuus oli eriäviä mielipiteitä pitäisikö sen olla omanaan vai sulautua kenties muihin.

Lisäksi tuotiin esille opetuksenjärjestäjän ja rehtorin tason esille tuomisen tärkeyttä. Toivottiin pelkkien kuvausten lisäksi lisämateriaalia, joka selkeyttäisi sisältöjä ja eri toimijoiden vastuuta.

5. Puheenjohtaja esitteli lyhyesti luonnoksen siitä, kuinka osaamista voitaisiin eritellä eri osaamistasoilla (Liite 2). Kahdesta ensimmäisestä osa-alueesta, Digipedagoginen osaaminen ja Digitaalisten välineiden ja resurssien monipuolinen hyödyntäminen, keskusteltiin neljässä ryhmässä. Ryhmien havainnot kirjattiin Howspace-alustalle.

Digipedagogiikka termi keskustelutti ryhmiä. Suomessa käsite on laajasti käytetty mutta kansainvälisesti sitä ei tunneta. Lisäksi sen sisältö on koettu epäselvänä ja ehkä myös osittain opettajia karkottavana. Toisaalta termin käyttö sai myös kannatusta esim. pelkän pedagogiikka -käsitteen ollessa liian yleinen ja käsitteen ollessa jo tuttu opettajille.

Toisen osa-alueen keskusteluissa toivottiin otsikon ja sitä kautta sisällön selkiyttämistä. Pohdittiin, onko kyse enemmänkin rajatusti teknologisesta osaamisesta. Monipuolinen sanan sijaan tarkoituksenmukainen voisi kuvata ajatusta paremmin. Lisäksi tässä voisi tulla esille asenteet, ennakkoluulottomuus, luovuus, rohkeus. Tärkeää on, että tämä on kuvattu käytännöllisellä tasolla ja linkittyy esimerkiksi opetettavan vuosiluokan osaamiskuvauksiin ja opetussuunnitelmaan.

Yleisinä kommentteina tuotiin esille tiedot, taidot, asenteet mukaan tuominen läpileikkaavana kaikkiin osioihin.

6. Lopuksi yhteisessä keskustelussa todettiin kootusti tärkeimpiä nostoja kahteen ensimmäiseen osa-alueeseen. Työryhmän työskentely jatkuu edelleen kehitetyn version kommentoinnilla Howspacessa. Seuraava tapaaminen on tammi-helmikuun vaihteessa ja tällöin pureudutaan tarkemmin osa-alueisiin 3 ja 4.
7. Puheenjohtaja päätti tapaamisen klo 16.35.

LIITE 1. Kasvatus- ja opetushenkilöstön digitaalisen osaamisen kuvausten luonnosversio 2.

Digipedagoginen osaaminen

- Digitaalisuutta mielekkäästi hyödyntävän oppimisprosessin suunnittelu, toteutus ja arviointi
- Oppiainekontekstit, eri ikäiset oppijat huomioiva
- Erilaiset oppimisprosessit (yksilö ja ryhmä)
- Aktiivisen toimijuuden tukeminen ja muut pedagogiset OPS-kytkökset
- Eriyttäminen, inklusiivisuus, yksilöllisen oppimisen tuki

Digitaalisten välineiden ja resurssien monipuolinen hyödyntäminen

- Digitaaliset/tekniset perustaidot - linkitys OPS ja osaamiskuvaukset
- Resurssien valinta, luominen, jakaminen
- Kriittinen, luova, vastuullinen, harkitseva käyttö, opettajan toimijuus
- Teknologioiden nopean muutoksen johdosta jatkuvan oppimisen asenne

Oppilaan digitaalisen osaamisen ohjaaminen ja kehittäminen

- Yhteiskunnallinen konteksti ja sen asettamat muutostarpeet osaamisen kehittämiselle
- Oppilaiden ohjaaminen digitaalisuuden vastuulliseen, turvalliseen ja järkevään käyttöön
- Linkitys OPS ja lasten ja nuorten osaamiskuvaukset

Turvallisuus, hyvinvointi ja vastuullisuus

- Digitaaliset, kriittiset informaatiolukutaidot (linkitys OPS ja osaamiskuvaukset)
- Eettisyys
- Kestävyys
- Tietoturva ja tietosuoja

Vuorovaikutus ja yhteistyö

- Hallinnolliset tehtävät digitaalisissa ympäristöissä
- Digitaalinen viestintä (huoltajat, työyhteisö)
- Oman osaamisen kehittäminen digitaalisia mahdollisuuksia hyödyntäen
- Yhteisöllisen digitaalisen osaamisen kehittäminen

LIITE 2. Luonnos osaamisen erittelystä eri osaamistasoilla.

Osa-alue X

(Nimi riittävän lyhyt, mutta kuvaa asiakokonaisuutta riittävän laajasti ja linkittyy opettajan arkeen helposti ymmärrettävällä tavalla)

Tavoite/Missiolause - selittää ko. pääalueen perusajatuksen tai ydinpyrkimyksen "Opettaja hyödyntää/osaa..."

Perusosaaminen

- Yksinkertaiset ja rutiinitehtävät, tutut ympäristöt
- Kokeilee, on tietoinen
- Tuettuna/ ohjattuna soveltaa uusiin ympäristöihin

Hyvä osaaminen

- Käyttö osana arkea
- Soveltaa myös uusiin ympäristöihin ja tehtäviin tarpeidensa mukaisesti
- Itsenäisesti
- Reflektoi

Edistynyt osaaminen

- Luo ja kokeilee uutta, keksii ratkaisuja, innovointi, oppimisen transformaatio
- Auttaa muita kehittämään taitojaan

Aloittelija/Kokeilija
"On tietoinen/kokeilee"

Integroija/käyttäjä
"Käyttää ja soveltaa"

Asiantuntija/innovoiija/tutor
"Tukee muita/ innovoi"